

Aan de leden van de raad  
van de gemeente Oss

**Maatschappelijke Ontwikkeling**

Raadhuislaan 2, Oss  
Telefoon 14 0412  
Fax [0412] 64 26 05  
E-mail gemeente@oss.nl  
www.oss.nl

Postbus 5  
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de  
datum van deze brief en  
ons kenmerk vermelden?

|                                                   |             |                |                |
|---------------------------------------------------|-------------|----------------|----------------|
| Datum                                             | Ons kenmerk | Behandeld door | Doorkiesnummer |
| 2 september 2019                                  |             | p.noten        |                |
| Onderwerp                                         |             |                |                |
| Motie 'niets over de inwoners zonder de inwoners' |             |                |                |

Geachte raadsleden,

Op 28 juni 2018 heeft uw raad de motie "Niets over inwoners, zonder inwoners" aangenomen. De motie draagt het college op om ook buiten de verplichte inspraakprocedures over veranderingen in de leefomgeving, direct betrokkenen en wijk- en dorpsraad actief te benaderen voor inspraak bij beleidsvorming.

Wij nemen deze motie ter harte. Om u een indruk te geven hoe wij reeds nu op allerlei manieren hierop inspelen, is een bijlage toegevoegd met daarin een bloemlezing van bestaande praktijken. We hebben dwars door de organisatie heen gevraagd om een aantal voorbeelden te geven waarop we dit principe nu al zoveel mogelijk praktiseren.

Dat laat onverlet dat we in al onze communicatie en contacten met inwoners attent moeten zijn en blijven om hen tijdig te betrekken bij ontwikkelingen die hen direct kunnen raken. Wij hechten als college daar ook erg aan en stimuleren de ambtelijke organisatie om daar open en transparant mee om te gaan.

Ik hoop u hierbij in voldoende mate inzicht te hebben gegeven over hoe wij deze motie interpreteren en daarmee omgaan.

Volgvel

Ons kenmerk

2

Met vriendelijke groet,

Namens het college,

Thijs van Kessel,

Portefeuillehouder Wijk- en dorpsraden c.a.

## Bijlage: **Bloemlezing van de manieren waarop de gemeente inwoners betreft bij onderwerpen die hen aangaan**

De afdeling Vastgoed betreft inwoners en wijk- en dorpsraden actief bij beleidsvorming over en veranderingen in de leefomgeving.

Hieronder enkele voorbeelden:

- Samen met inwoners, wijk- en dorpsraden, maatschappelijke organisaties, ondernemers en andere belanghebbenden d.m.v. co-creatie duurzame oplossingen bedenken voor publieke accommodaties (Voorzieningenkaarten). De uitkomsten hiervan zijn samengevat in adviezen van de wijk- en dorpsraden aan de gemeenteraad.
- Ook de uit de voorzieningenkaarten voortkomende projecten zoals het Raadhuis Ravenstein, de toekomstplannen voor de gemeenschapshuizen en multifunctionele accommodaties in wijken en kernen (Vidi Reo Ravenstein, 't Slotje Herpen, MFA Oss Noord-West, MFA Lith, d'n Iemhof Oss etc.) realiseren we in overleg met direct betrokkenen (gebruikers en omwonenden).
- Walkwartier (in opzet proces van co-creatie), ontwikkeling Dorpshart Geffen in samenspraak en actieve inbreng van inwoners en dorpsraad, woningbouwproject De Kwekerij (Sibeliuspark Oss) waar nieuwe en oude bewoners in beginfase meepraten over de gebiedsinrichting.
- En niet te vergeten het windmolenproject Elzenburg- de Geer en het project Duurzame Polder (tussen Oss en 's – Hertogenbosch). De gemeente gaat/is met bewoners, (belangen)organisaties, wijk- en dorpsraden en ondernemers vanaf de verkenningsfase in gesprek. Hiervoor zijn en worden bijeenkomsten georganiseerd waarin belanghebbenden ideeën kunnen aandragen, uitwerken en verbeteren. De gemeenten willen alle belangen zo goed mogelijk af wegen.

### Wijkaanpak Schadewijk

- In februari 2019 hebben we tijdens werkplaatsconferentie met bewoners en professionals uit de Schadewijk gezamenlijk de speerpunten voor de Schadewijk vastgelegd. Een veilige kansrijke omgeving voor het kind staat centraal. Extra aandacht is er voor:
- Het versterken van de organisaties en eigenaarschap in de wijk;
- Het verstel van vertrouwen, we zeggen wat we doen en we doen wat we zeggen;
- We investeren in stage, werk en talentontwikkeling;
- We willen zorgen voor gelijke kansen voor kinderen uit de wijk;
- Iedereen moet mee kunnen doen, we helpen de drempels weg te nemen en de weg te vinden;
- We investeren in de kwaliteit van de woning, de woon- en leefomgeving.
- Samen met bewoners en Brabant Wonen ontwikkelen we een nieuwe plannen voor de buurten in de wijk;

- Samen met partners en de bewoners maken we plannen voor de toekomst van de wijk.

Vanuit Ruimtelijke Ontwikkeling komende volgende voorbeelden:

- Bij Ruimtelijke Ontwikkeling zit participatie in het DNA. Ruimtelijke beleidsontwikkeling is per definitie een integrale ontwikkeling. Er zijn meestal veel verschillende belangen, vaak ook tegenstrijdig. Dat vergt veel overleg, inzicht in elkaars standpunten en creatieve oplossingen. Naast de formele en verplichte momenten, zoals bijvoorbeeld bij inspraak en zienswijzen rondom een bestemmingsplan, kiezen we er al jaren voor om vroeg in het proces met bewoners en andere belanghebbenden in gesprek te gaan. Dat doen we niet alleen om draagvlak voor plannen te verbeteren, maar juist ook om plannen te verbeteren of meer op maat te maken. Lokale expertise en betrokkenheid van bewoners en belanghebbenden dragen bij aan een beter plan. Hoe meer betrokkenheid, hoe groter de garantie op een succesvolle uitvoering en voortzetting van het plan. Vanaf een vroeg moment in gesprek gaan draagt ook bij aan begrip van bewoners voor keuzes en belangenafwegingen die gemaakt worden door de gemeente.
- Goed om te realiseren is dat lang niet elke participatie rondom een plan in het blikveld komt van de raad. Bijvoorbeeld omdat het gaat om plannen waarvoor de kaders al vastgesteld zijn door de raad of plannen waarvoor geen nieuw bestemmingsplan nodig is. Ruimte binnen bestaande kaders biedt het grote voordeel van snelheid. Vaak een belangrijk argument in participatie trajecten.
- **Couleur Locale**  
De bogen in de Kerkstraat, Monsterstraat en Peperstraat, het filmproject Het Osse verhaal in de etalage, de Osse icoontjes op de wegwijzerpalen in het centrum, kleine groenprojecten in het centrum en de nog te realiseren iconische Os op het Walplein zijn voortgekomen uit of zijn tot uitvoering gekomen door Couleur Locale. Couleur Locale is in samenhang met centrumondernemers, maatschappelijke instellingen, Osse amateur filmmakers en vastgoedeigenaren ontwikkeld. De partijen hebben zelf de plannen bedacht en waren actief betrokken bij de uitwerking. De procesbegeleiding en uitvoering zijn door de gemeente verzorgd.
- **Bedrijventerrein Euterpelaan**
- Een ontwikkelaar heeft een pand aangekocht op het bedrijventerrein en wil dit transformeren naar woningbouw. In overleg met de gemeente wordt dit traject breder beschouwd en wordt naar een groter gebied gekeken. De omwonenden en aangrenzende bedrijven worden nadrukkelijk betrokken. Eerst wordt input opgehaald bij al deze partijen. Nog voordat plannen en procedurele trajecten gaan lopen. Dit is zeer recent van start gegaan.
- **Raadhuislaan**  
Het pleidooi van een Osse architect in samenhang met de gemeente voor revitalisering van de Raadhuislaan heeft geleid tot een breed opgezette discussie over de toekomst van de Raadhuislaan. Het vervolgtraject waarbij met name de openbare ruimte aan bod kwam is samen met omwonenden en belanghebbenden ontwikkeld. Iedereen kon zelf aan de slag met uitgeknipte bomen, wegen, parkeervakken, zebrapaden en andere

items om aan te geven welke ingrepen er waar moesten plaatsvinden in de openbare ruimte.

- **Boek Co-creatie**

In 2018 hebben drie Osse gemeenteambtenaren het boek Co-creatie geschreven. Co-creatie is een zeer intensieve en vergaande vorm van participatie. Het boek Co-creatie is een werkboek dat alle facetten beschrijft. Het is een praktisch boek zodat collega's hiermee aan de slag kunnen. In dit boek zijn veel voorbeelden en lessen uit de praktijk verzameld. Zowel Osse voorbeelden, maar ook voorbeelden van buiten de gemeente Oss. In een podiumbijeenkomst, maar ook tijdens raadswerkgroepen is dit toegelicht aan de Raad. Er is geoefend met drie pilots, aangedragen door de Raad. Ook de rol van de Raad in dit soort processen is nadrukkelijk aan de orde gekomen.

#### Werk en Inkomen

- Voor armoedebelief en schuldhulpverlening hebben we minimaal twee keer per jaar een bijeenkomst waar ook inwoners uitgenodigd worden (en die komen ook ☺). Ook via klantreizen betrekken we inwoners bij beleid. Verder natuurlijk via vrijwilligersorganisaties zoals Stichting Met Elkaar, de Voedselbank etc.

#### Gebiedsgerichte zorg en welzijn

- in de Proeftuin Ruwaard wordt alles samen met inwoners gedaan. Er wordt niks bedacht/gedaan, zonder dat het voortkomt uit een vraag van een of meer inwoners.
- Huis van de Wijk en wat daar wordt gedaan;
- Bedenken, invullen en uitvoeren van preventie activiteiten
- Nieuwe iemhof ontwikkelen
- Vanuit verzameling van individuele vragen werken naar collectieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken, die door inwoners zelf worden geformuleerd en uitgevoerd.

#### Maatschappelijke Opvang

- We zijn als regio momenteel bezig met het uitwerken van een nieuwe regionale koers voor de opvang en ondersteuning van mensen met een psychische kwetsbaarheid. Deze koers heeft onder andere betrekking op de transformatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Al in een vroegtijdig stadium is overleg gevoerd met ervaringsdeskundigen en een bijeenkomst georganiseerd voor de Adviesraden Sociaal Domein en de cliëntenraden van organisaties die werken voor deze doelgroep zoals Novadic Kentron, Verdihuis en GGZ OB. Omdat deze aanpak ook effect heeft op wijken en wijkbewoners zijn we momenteel aan het onderzoeken op welke manier we hen kunnen meenemen in de uitwerking van deze aanpak.

#### WMO algemeen

- Er zijn veel onderzoeken die we uit zetten. Zo bijvoorbeeld het onderzoek door Avans in samenwerking met de Universiteit naar het netwerk van senioren. Een steekproef van de senioren in Oss heeft een vragenlijst gekregen.
- En we vragen vaak ook organisaties om hun activiteiten te baseren op ervaringen en behoeften van hun cliënten. Denk aan enquêtes, klankbordgroepen, evaluaties, etc. Daarmee scherpen we beleid en afspraken aan.
- Voor de verbetering van de werkprocessen wordt veelal gewerkt met 'klantreizen': wat kan er vanuit het perspectief van de klant/gebruiker/inwoner verbeterd worden aan de werkprocessen?

#### Cliëntenraden

- Wij betrekken bij beleidsvorming de kenniskringen van de ASD die in het sociale domein de inwoners vertegenwoordigen.
- De werkwijze is dat we voordat het beleid ontwikkeld wordt de ASD meenemen in de voorbereiding van het beleid.
- En we vragen hen formeel advies of krijgen regelmatig ook ongevraagd advies. Die adviezen nemen we mee in de besluitvorming.
- Een voorbeeld is het regionale beleidsplan waarin we de kenniskring WMO van de ASD op meerdere momenten betrokken hebben. Bij een grote regionale startbijeenkomst met zorgaanbieders en gemeenten. We hebben mooie input van de ASD gehad waardoor het bewonersperspectief beter in het plan terecht gekomen is.

#### Evaluatie project straatcoaches

- **7 mei:** 11 bewoners in Schadewijk aangesproken en bevestigd;
- **7 mei-28 mei:** In wijkcentrum Schadewijk en bij het Honk vragenlijsten neergelegd
- **24 juni:** Input opgehaald bij wijkraad Schadewijk

#### Ontwikkelingen Buitengebied

- De wijk- en dorpsraden worden regelmatig betrokken in de beleidsvorming rond de agrarische sector. Bijvoorbeeld bij de geurverordening, maar ook bij bewonersbijeenkomsten zoals bij de geitenhouderij in de Woijsstraat.
- Meest recente voorbeeld is de uitnodiging voor wijk- en dorpsraden voor het symposium Veeteelt Top op 5 juni. Waar we o.a. discussiëren over de toekomst van de veehouderij in Oss en de rol van de gemeente daarin.

#### Veiligheid

- We baseren het veiligheidsbeleid onder andere op de gegevens uit b.v. de veiligheidsmonitor en Waar staat je Gemeente. De veiligheidsmonitor is een terugkerend landelijk onderzoek waarbij inwoners (via een steekproef) naar allerlei veiligheids- en leefbaarheidsonderwerpen worden bevestigd. Waar staat je gemeente verzamelt tevens allerlei informatie over de samenleving. Op deze manier zijn inwoners indirect betrokken.

- Daarnaast informeren we bij de inzet van bestuursrechtelijke maatregelen m.b.t. de veiligheid in de openbare ruimte, burgers zoveel mogelijk door besluiten te publiceren en hierover actief te communiceren.
- En natuurlijk vormen de politiecijfers voor ons een belangrijke bron van informatie. Hierin zitten bijvoorbeeld het aantal meldingen over jeugdoverlast of het aantal aangiftes over woninginbraken.
- De procesregisseurs zorg en veiligheid halen veel informatie op uit de casuïstiek waar zij betrokken bij zijn. Denk hieraan aan behoeftes/hiaten in het huidige zorg en veiligheidsveld die weer input vormen voor nieuw op te stellen beleid.